

PRZEDMOWA

Można różnie zapatrywać się na sprawę właściwego ustawienia problematyki naukowej w katedrze. Dość powszechnie uważane jest za celowe koncentrowanie uwagi i wysiłków zespołu pracowników na określonej tematyce, pewnego kierunku dyscypliny naukowej reprezentowanej przez katedrę. Nawiasem mówiąc zwykle układa się wówczas tak, że obrany kierunek jest zgodny z kierunkiem zainteresowań naukowych kierownika katedry. Niewątpliwie zbiorowość jednakowo zorientowanych wysiłków czyni je łatwiejszymi a nawet w pewnych przypadkach efektywniejszymi. Ma jednak takie podejście również swoje ujemne strony, bowiem może stać się nieraz przyczyną mimowolnej niezaradności katedry wobec niezliczonych problemów przedstawionych jej przez praktykę do rozwiązania, a nie mieszczących się w obranej specjalizacji. Ponadto taki system pracy odsuwa w sposób dość bezwzględny na drugi plan osobiste zainteresowania pracowników i ich inicjatywę naukową.

W Katedrze Mechaniki Budowli na Wydziale Budownictwa Przemysłowego i Ogólnego Politechniki Śląskiej w Gliwicach została tematyka naukowa ustawiona w sposób nieco odmienny. Zdecydowało o tym w głównej mierze położenie Uczelni w centrum przemysłu górnośląskiego, charakteryzującego się jak wiadomo skupioną, nawet miejscami zwartą zabudową i stojącego w związku z tym coraz częściej wobec konieczności podejmowania poważnych inwestycji budowlanych na terenach zagrożonych wpływami eksploatacji górniczej. Powstała stąd nowa, mało jeszcze dotychczas zbadana, gałąź wiedzy o budownictwie na terenach górniczych. W zakresie teorii konstrukcji została ona przyjęta jako wiodąca dla prac naukowych prowadzonych w Katedrze. Wybór tego kierunku zainteresowań czyni w pewnym stopniu zadość słusznemu postulatowi koncentracji wyników. Z drugiej jednak strony tematyka obranego kierunku z natury rzeczy dotyczy różnych działów mechaniki bu-

dowli i jest w związku z tym silnie zróżnicowana. Również sposobem opracowania muszą się tematy wzajemnie różnić, gdyż zależnie od stopnia ich aktualnego rozeznania naukowego mogą prace mieć charakter podstawowy analityczny, bądź też syntetyczny, dający możliwości bezpośredniego korzystania w praktyce.

Przedstawione okoliczności spowodowały, że każda z pięciu prac zawartych w niniejszym Zeszytcie Naukowym dotyczy innego działu teorii konstrukcji; są to prace ze stateczności i statyki ustrojów prętowych, dynamiki cięga oraz teorii powłok i tarcz. Autorami ich jest ośmiu pracowników naukowych Katedry. Trzy spośród tych prac powstały w wyniku opracowywania zagadnień przekazanych do zbadania bezpośrednio przez przemysł. Cztery stanowią fragmenty rozpoczętych lub będących na ukończeniu prac doktorskich. Wszystkie zaś, umieszczone w niniejszym Zeszytcie Naukowym, tworzą zrealizowany wspólnym wysiłkiem pracowników Katedry zbiór rozwiązań wybranych zagadnień teoretycznych, wydany z okazji zakończenia okresu dziesięciu lat pracy naukowej Katedry Mechaniki Budowli, w jej obecnym układzie organizacyjnym.

Kierownik Katedry
Zbigniew Budzianowski